

Ministeren angaaende Andragenderne vedkomme ikke Sagen.

J. Kruse: Jeg tillader mig da at anbefale Indstillingen til den høitærede Minister i det Haab, at han vil tage sig mere deraf, end den foregaaende ærede Minister har gjort

Sagb: Blandt de under Forhandling værende Andragender er der et, der har ulige større Betydning end de øvrige, haade paa Grund af, at det angaar et stort og almen vigtigt Spørgsmaal, og dernæst paa Grund af dets finansielle Betydning, da det forlanger, at Staten i 4 Aar skal garantere 5 pCt. Rente af en Aktiekapital paa 360,000 Kr. til et Fiskeriselskab, som nærmere er omtalt under Vet. Nr. 19. Saavel det ærede Udvalgs som den ærede Ordførers Ytringer have fremkaldt nogle Betænkninger hos mig, og disse gaa i to Retninger. For det Første er det i og for sig lidet betryggende, om der end foreligger en lovende, ja endog tilsyneladende meget fornuftig og vel overveiet Plan for et saadant Foretagende. Vi have jo dog i de senere Aar set ikke saa saa Planer af den Art komme frem, og nogle endog være bragte til Udførelse, og det har da viist sig, at selv meget lovende og tilsyneladende vel overveiede og paa praktiske Undersøgelser og Erfaringer begrundede Planer ere dog strandede under Udførelsen. Jeg kan ikke være enig med den ærede Ordfører i, at det kun er en ringe Rentegaranti, der her fordræs. Det forekommer mig, at Statskassen derved kommer til at overtage den nærmeste løbende Risiko; thi naar denne Rentegaranti sættes til 5 pCt., ser jeg ikke rettere, end at Statskassen har hele Risikoen (Ordføreren: Der er kun Tale om 4 Aar.) Ja, det er netop den Lid, hvori Risikoen væsentlig løbes, og hvor det skal vise sig, om der kommer Noget ud af Foretagendet eller ikke. Slige Foretagenders heldige Gjennemførelse er, som vel bekendt, mer end almindelig afhængig af, at de underordnede Deltagere ere praktiske Mænd, som tilfulde formaa at løse den Opgave, som er stillet; men det kan der ikke godt forud gives nogen Sikkerhed for. Det forekommer mig derfor, at, dersom Staten skulde inklade sig paa at støtte et saadant Foretagende, saa må der først foreligge Noget, som allerede er bragt i Udførelse, og de, der have dermed at gjøre, må i Praxis have godtgjort, at de formaa at løse Opgaven, eller i alt Fald ere slaaede ind paa en saadan Vej, at der er al Sandsynlighed for, at den stillede Opgave kan løses. Noget Saadant foreligger der ikke, og dette er, som sagt, min ene Betænknelighed. Paa den anden Side vakktes ogsaa min Betænknelighed med Hensyn til de paa vedkommende Ryststrækninger hjemmehørende Fiskere, navnlig tænker jeg paa Fiskerne paa Syl-lands Vestkyst og specielt paa dem, der bo i min

Hjemstavn og de tilgrændsende Kredse. Uagtet de Ytringer, der ere faldne fra den ærede Ordfører, er jeg endnu ikke istand til at indse, at disse Fiskeres Interesser kunne forenes med dette Selskabs; tværtimod forekommer det mig, at det her paatænkte Selskabs Virksomhed kun vil være en under den danske Stats Beskyttelse etableret Virksomhed, der vil være lige saa hæmmende og forstyrrende for disse Fiskere som den, man beklager sig over fra fremmede Fiskeres Side. Jeg ser ikke rettere, end at Kollisioner fuldt saa godt kunne opstaa med dette Selskabs Fiskere, som de opstaa med de fremmede, og maaste endnu lettere, fordi dette Selskab her vil kunne optræde med større Driftighed under den danske Regerings Beskyttelse, og med Rettighed som danske Undersaatter kan frit tumle sig paa det Kysterne nærmest liggende Territorium, hvorved de derværende Rystfiskerier navnlig fortrædiges. Jeg skal gjøre opmærksom paa, at Projekter af den Art have allerede i mange Aar ved forskellige Leiligheder foreligget. Saaledes henvendte sig i Aarene 1865—66 det store russisk-skotske Fiskeriselskab — vistnok et af de største i Verden — til mig og yttrede det Ønske at træde i Forbindelse med Fiskerne paa Vestkysten for derigjennem at etablere et storartet Fiskeri, hvis Produkt da skulde udføres til Udlandet. Det Grundlag, hvorpaa Sagen den Gang forhandlede, var, at Selskabet skulde benytte selve Rystbeboerne til Fangsten, hvorved der aabnedes disse Udgang til rigere og bedre Erhverv end hidtil; men ved nærmere Overveielse viste der sig adskillige praktiske Vanstueligheder, begrundede dels i Veirforholdene paa den jydsk Ryst, den ustabdige, stormfulde Fiskeritid, og dels i lokale Forhold, saa at det var meget vanskeligt at etablere en saadan Drift, som baade kunde forenes med dette store Selskabs Interesse og med de jydsk Fiskeres. Senere har der været forskellige andre Projekter — og ikke saa af dem have været netop fra den allerlidste Lid — navnlig fremkom der et fra selve Syl-lands Vestkyst, og man forhandlede i den Anledning med mig om at søge ved Statens Understøttelse at faae etableret et Fiskeri, hvorved der netop var Brug for de paa Kysten boende Fiskere. Jeg ansaa imidlertid ikke dette Forslag for moment til at kunne forelægges Rigsdagen, da jeg gik ud fra — hvad jeg ogsaa idag har udtalt — at et saadant Foretagende først maatte være bragt i Udførelse, og at der først maatte præsteres Bevis for, at den stillede Opgave kunde løses, og at Foretagendet kun behøvede en Støtte for virkelig at kunne gennemføres saaledes, som man havde foresat sig. Dette kunde vel ogsaa forlanges, forinden vi understøtte den her idag forhandlede Plan, og det er eiheller uden Betydning, at det er et privat Selskab, hvortil Statens Understøttelse forlanges, og ikke vedkommende Egenes egen Befolkning, der dog er den nærmeste og naturligste Bruger af denne Erhvervskilde. Det er disse Be-